

IM. STEFANA
**FUNDACJA
BATOREGO**

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Warszawa, 11 lipca 2016 roku

Pan Henryk Kowalczyk
Minister - członek Rady Ministrów
Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu członków Obywatelskiego Forum Legislacji uprzejmie proszę Pana Ministra o spotkanie, na którym chcielibyśmy prosić o przybliżenie koncepcji i planów zmian wprowadzanych w praktyce legislacyjnej rządu.

Obywatelskie Forum Legislacji (OFL) działa przy Fundacji im. Stefana Batorego od 2009 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, kancelarii prawnych, środowiska akademickiego oraz zarejestrowani lobbyści. Celem Forum jest poprawa jakości prawa, transparentności procesu jego stanowienia oraz poszerzenie udziału obywateli w tym procesie.

OFL od lat jest społecznym obserwatorem procesu stanowienia prawa oraz recenzentem zachodzących w nim zmian. Wielokrotnie dostrzegaliśmy i sygnalizowaliśmy, także na spotkaniach z przedstawicielami poprzednich rządów, niedostatki tego procesu, w szczególności w fazie przygotowywania rządowych projektów aktów prawnych. Stoimy na stanowisku, że proces stanowienia prawa powinien być przejrzysty i umożliwiać uczestniczenie w nim każdego zainteresowanego podmiotu. Naszym zdaniem cele te można najlepiej zagwarantować tworząc ustawowe gwarancje partycypacji obywateli w procesie stanowienia prawa.

Przed ostatnimi wyborami parlamentarnymi Obywatelskie Forum Legislacji zapytało 8 komitetów wyborczych o ich stosunek do naszej wizji zmian w procesie legislacyjnym. Uzyskaliśmy stanowiska 6 komitetów. Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości przedstawił interesującą i wnikliwą analizę. Sformułowano w niej szereg słusznych tez dotyczących marginalizowania roli opozycji parlamentarnej i inicjatyw obywatelskich w parlamentarnej fazie prac ustawodawczych. Komitet zadeklarował m.in.

konieczność stworzenia przepisów pozwalających na „bardziej wnikliwe i dłuższe procedowanie projektów obywatelskich, a które jednocześnie nie doprowadziłyby do paraliżu w sprawach istotnych z punktu widzenia państwa.” (s.2), czy procedowanie projektów ustaw podatkowych i ustaw dotyczących samorządu terytorialnego „w szczególnym trybie, wzorowanym na trybie postępowania z projektami kodeksów” (s.5), co ma służyć poprawie jakości tych ustaw. Zaproponowano także, aby wysłuchanie publiczne było organizowane na wniosek 1/3 składu komisji sejmowej (s.5). Pismo KW Prawa i Sprawiedliwości (z 24.09.15) kończy się stwierdzeniem: „Podsumowując, jako Prawo i Sprawiedliwość dostrzegamy pilne potrzeby zmian w przedstawionym przez Państwo zakresie. Zarówno na etapie prac rządowych jak i tych sejmowych. Jesteśmy otwarci na współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w procesie stanowienia prawa...”

Ostatnio zauważamy zmiany, które nas niepokoją. Bardzo dużo ważnych projektów ustaw procedowanych jest tzw. ścieżką poselską. Sejm w ciągu sześciu miesięcy uchwalił 93 ustawy, z czego 47 (50,54%) stanowiły projekty posłów partii rządzącej. Projekty poselskie dotyczyły dziedzin, których regulacją do tej pory zwykł się zajmować rząd. Projektem poselskim zmieniano zasady działania służby cywilnej, prokuratury, ruch drogowy, zarządzania radiem i telewizją, kodeks karny, system oświatowy, a nawet wysokość odpraw w spółkach skarbu państwa. Projekty poselskie są konsultowane znacznie wężiej niż rządowe, a często w ogóle nie są poddawane konsultacjom publicznym.

Zwracaliśmy również uwagę na niedawno wprowadzone zmiany w Regulaminie pracy Rady Ministrów. Rezygnacja z przygotowania założeń do projektów ustaw i testu regulacyjnego poważnie zubaża etap dokonywania diagnozy i analizy problemu, określania celów dokonywanej interwencji, rozważania dostępnych opcji rozwiązania problemu (w tym niewymagających zmiany prawa) oraz wyboru i zaplanowania optymalnych rozwiązań.

Nasze uwagi i spostrzeżenia przedstawiane w komunikatach i stanowiskach Obywatelskiego Forum Legislacji nie spotkały się z reakcją ze strony rządu. Chcielibyśmy poznać racje jakie stoją za wprowadzanymi zmianami. Dlatego też prosimy Pana Ministra o możliwość odbycia rozmowy na tematy wymienione na początku tego listu.

Łączę wyrazy szacunku,

W imieniu członków Obywatelskiego Forum Legislacji

Grażyna Kopińska
ekspert programu Odpowiedzialne Państwo

Obywatelskie Forum Legislacji działa przy Fundacji im. Stefana Batorego od 2009 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, kancelarii prawnych, środowiska akademickiego oraz zarejestrowani lobbyści. Celem Forum są działania na rzecz poprawy jakości prawa, transparentności procesu jego stanowienia oraz poszerzenia partycypacji obywateli w tym procesie. Więcej o Forum można przeczytać na stronie:

http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/przeciw_korupcji/przejrzystosc_w_procesie_stanowienia_prawa_1